

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes en reform af fiskerisektoren agtes færdiggjort.

(Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

1. behandling

Vi skal fra Partii Naleraq fremsætte følgende udtalelse til medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiits fremsatte forslag til forespørgselsdebat.

Fiskeriet og fangererhvervet er meget vigtige erhverv herhjemme, og beskæftiger flest mennesker, og derfor kan disse erhverv ikke undværes.

Fiskeri og fangst er erhverv som må respekteres, og skaber grundlaget for rigtig mange mennesker, ikke mindst for befolkningen i yderdistrikterne, men selvfølgelig også for bybefolkningen, og har meget stor betydning for mange familiers livsførelse.

Organiseringen af fiskeriet kan i nogle tilfælde skabe ganske vanskelige vilkår for den berørte befolkning på området, og i nogle tilfælde fjerner denne organisering menneskeligheden, - livets værdi, - hvilket skaber ganske svære psykiske og menneskelige forhold for fiskeren og fangeren.

Dette medfører at selvforsørgelsen af familien og sig selv fjernes og stoppes, uagtet at dette skaber disse menneskers daglige brød.

Dette er jo deres daglige livsgrundlag, disse mennesker har jo ikke andre muligheder for livets opretholdelse, disse mennesker kan ikke skaffe sig et andet arbejde, især ikke på nuværende tidspunkt med den meget store arbejdsløshed, og har ikke til livets opretholdelse uden myndighedernes offentlige hjælp, og sådanne betingelser for livets opretholdelse ønsker et stolt menneske som forsørger sig selv og sine ikke under nogen omstændigheder.

Og en sådan udelukkelse af fiskere og fangere, hvor man fratager deres erhvervstilladelse er at håne sine medmennesker, og fratage dem deres selvrespekt, fordi at være fisker og fanger er en del af vores nationale livstil.

Med disse bemærkninger har jeg indledt vores udtalelser, og vender tilbage senere om dette område, og herefter kommer jeg til vores forestillinger for fremtiden, og håber at disse vil blive en del tankerne for fremtiden.

Fiskeriet vil også i fremtiden være en meget vigtig del af vort lands erhvervsliv, og vil fortsat have meget stor betydning i erhvervslivet, den økonomiske udvikling og beskæftigelsen, og derfor må man skabe lovgivningen ud fra den samlede viden på områderne, og man må lade alle det mange implicerede på området deltage i dette arbejde.

Fiskeriets vilkår på kysten med landingspligt til landanlæg har været meget dyrt for fiskerfamilierne.

Forsyningspligten til landanlæg gennem mange år har betydet at der betales meget lave priser for fisken til fiskeren, og dette har været meget begrænsende for den fremadrettede udvikling, hvilket har resulteret i at fiskeren ikke har kunnet hensætte midler til vedligeholdelse af betydning, og dette må ændres såfremt fiskerne skal konsolideres for fremtiden.

Derfor må fiskerne selv træffe beslutning om til hvilket produktionsanlæg de vil indhandle deres fisk til, eller om de vil sælge deres fisk direkte til udlandet, og denne mulighed må indskrives i det kommende lovforslag, således at vi på denne måde kan skabe bedre priser med større fortjeneste til fiskeren til følge.

Fordi vi jo gennem mange år har tvunget fiskeren til at indhandle hans fangst til landanlæg langt under den pris man kan opnå, hvilket har været meget dyrt for fiskeren.

Fiskerne har jo af egen lomme betalt for den skabte beskæftigelse, gennem den langt under faktiske pris som har været fastsat. Systemet skulle have været således, at da vi tvinger fiskerne til at lande deres fisk til landanlæg, skulle vi have givet dem en højere pris, eller givet et tillæg til denne pris, fordi når vi fremsætter krav må den som fremsætter kravene betale prisen, og ikke lade fiskeren betale prisen.

Man arbejder nu også på at indføre en afgift for fisk på 50 mio. kr., i finansloven, som skal gælde for alle fiskearter, og efter vores mening hos Partii Naleraq vil fiskerne ikke få råd til en fiskeriafgift, alt i mens de benytter gamle og udtjente fiskefartøjer, ikke mindst når indhandlingspriserne er så lave.

Olieprisen belaster fiskerne meget, ligesom fiskeredskaber, fangststudstyr, madding, betalinger til forsikringer og vedligeholdelse alle er stigende.

Alene på disse områder kan vi se hvor meget deres betalingsevne vil blive berørt, de har jo allerede en betalingsforpligtigelse gennem landingspligten, og betales en pris som ligger under virkeligheden.

Derfor skal man snarest åbne op for at fiskerne skal kunne sælge deres fangster udenlands, såfremt man vil indføre afgifter på området. Vi ønsker at få at vide hvad Naalakkersuisut mener om dette? Og vi ønsker besvarelse af dette.

Formanden for Naalakkersuisut udtalte jo gennem pressen i går, at vi stiller spørgsmål, - blot for at spørge, og til dette må vi sige, såfremt vi fik svar på vore spørgsmål herinde i salen, ville vi jo nok stille langt færre skriftlige spørgsmål.

Derfor forlanger vi af formanden for Naalakkersuisut, at han pålægger sine medlemmer af Naalakkersuisut, at de afgiver svar på stillede spørgsmål i salen.

Vi må føle et større ansvar for at gennemføre finansieringen af udskiftning af kystens fiskefartøjer, idet vi i disse år sakker langt agterud i fornyelse af fiskerflåden, og dette har stor betydning for fiskernes økonomiske situation, og ødelægger et fiskeri som kan betale sig.

Endelig må kondemneringen af udtjente fiskerfartøjer gennemføres langt hurtigere, og det lovgivningsmæssige rammer for området må snarest bringes i orden, vi kan ikke blive ved med at diskutere dette år efter år.

Endnu engang er det nu udtalt, at lovforslaget vil blive fremlagt til efteråret, og det økonomiske midler på området på 20 mio. kr. er nu fjernet fra finansloven, mens de bliver ved med at udtale at fiskeriet skal moderniseres og fiskeriområderne udvides, men endnu engang tager vi et skridt tilbage.

Vi kører baglænds, og den er altså helt galt, idet fiskere med gamle udtjente fiskefartøjer har ventet gennem flere år for at gennemføre ophugning af gamle fartøjer, men dette kan ikke gennemføres nu, idet fiskerne mister deres fiskerilicenser såfremt de gennemfører ophugningen af deres fartøjer. Hvad er det dog for en ordning, venligst svar på dette!

Gamle udtjente fiskefartøjer er meget omkostningstunge for ejerne, og fiskere som ønsker at anskaffe sig nye fartøjer har ikke muligheder, også såfremt de selv anskaffer sig et, fordi de vil blive frataget deres fiskerilicens, hvilket har ramt visse fiskere, og dette kan på ingen måde accepteres.

Såfremt fiskeriet skal have gode vilkår er det ikke nok med at fiskerne skal have nye fartøjer, idet uanset hvor megen fornyelse vi gennemfører, er dette ikke tilstrækkeligt såfremt der ingen indhandlingsmuligheder er, idet det ikke er tænkeligt at alle fiskere kan eksportere deres fisk direkte.

Derfor kan man ikke komme uden om modernisering af fabriksanlæg, og Naalakkersuisut må bane vejen for at det alt for mange indhandlingsanlæg som er lukket i bygderne kan genåbnes, idet der må åbnes op for at bygdebefolkningen kan forsørge sig selv.

Vi ønsker også at rejekvoten ved kysten forhøjes, ligesom vi ønsker genvurdering af udenskærs kvoten, idet unge som ønsker at etablere sig i rejefiskeriet skal have bedre muligheder, og den gamle ordning med at 57 procent til havgående rejefiskeri og 43 procent til det kystnære fiskeri må ændres, - ordningen skal vendes om.

Fordelingen af rejekvoten skal forhøjes til 57 % for det kystnære fiskeri, idet muligheden for at etablere sig som fisker må kunne realiseres, ligesom en større kvote vil gøre udskiftning af fartøjer nemmere, og dette ønske hos KNAPK vil således kunne realiseres.

Endeligt må man privatisere det offentligt ejede Royal Greenlands indhandlingsanlæg, idet det ikke er på sin plads at offentligt ejede indhandlingsanlæg skal konkurrere med privatejede anlæg, og i visse tilfælde udkonkurrere private anlæg, hvorfor vi fra Parti Naleraq kræver at man standser denne offentlige konkurrence med de private anlæg.

Man kan ikke længere blot acceptere at der skal etableres kraftigt konkurrence når der etableres nye privatejede anlæg. Visse steder betaler man meget høje priser for indhandlingen, og dette har vi ikke noget imod, men i denne konkurrence betaler man ikke acceptable priser til andre fiskere i

konkurrencen netop for at stoppe nyetablerede private konkurrenter fra det offentlig ejede virksomheders side, og dette kan på ingen måde accepteres og må ændres fuldstændig.

I forbindelse med arbejdet for at ændre ejerskabet til rejekvoter, hvor det skal være muligt at tilbagelevere en fangstkvote, har vi fra Parti Naleraq udtrykt vores enighed i dette, og vi venter med glæde på dette arbejde, men vi spændt venter på vores deltagelse i dette arbejde.

Vi skal fra Parti Naleraq udtale at vi fuldstændig uden at stille spørgsmålstejn til dette ønsker og forlanger at hele vores ressourcegrundlag af fisk ejes af den fastboende befolkning her i landet.

Vi ønsker på ingen måde hos Partii Naleraq at udlændinge skal eje nogen af vores forekomster af levende ressourcer, vi kan ikke lukke for vores egen udviklingsmuligheder, idet mange unge som ønsker at komme ind i fiskeriet ikke gives nogen muligheder, og derfor kan vi ikke forære vores rigdomme til udlændinge.

Og vi kræver fra Partii Naleraq at udenlandske officerer i trawlerne udskiftes med hjemmehørende, idet vi må gøre op med vores fuldstændig kritikløse benyttelse af udenlandsk arbejdskraft, og vi ønsker at spørge Naalakkersuisut om de vil deltage i dette arbejde? Hvis dette er tilfældet ønsker vi at blive informeret om hvornår i agter at starte på dette arbejde.

Vi vil spørge Naalakkersuisut hvorfor der i disse dage er et betydeligt problem med udstedelse af tilladelser til torskefiskeri og hellefisk fiskeri. Dette kan jo på ingen måde accepteres, idet disse fiskere ikke har andre erhvervs muligheder i deres område, især befolkningen i bygderne i yderdistrikterne, vi har jo rigtig mange arbejdsløse som der ikke kan skaffes beskæftigelse til, og en del af denne gruppe vil således ellers komme i beskæftigelse, idet denne gruppe er fiskere og fangere.